

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Α'

26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1924

ΑΡΙΘ 35

Η ΝΕΑ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Β'

Τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸν νέον Καταστατικὸν νόμον, ἀποτελεῖ ἅπαν τὸ πλήρωμα τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διοικεῖ δὲ αὐτὴν ἡ ποιμαίνουσα Ἱεραρχία, συγκροτούσα τὴν Ἱερὰν Σύνοδον αὐτῆς ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος. Ἡ τοιαύτη συγκρότησις τῆς Συνόδου εἶναι φυσικὴ, ἀπορρέουσα καὶ ἐπιβαλλομένη ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας, ἣτις δὲν εἶναι θρησκευτικὸν Σωματεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' Ἐκκλησία Θεοῦ ζῶσα, κυβερνώσα ἔχουσα τὴν θεοκαθιδρυτὸν καὶ φυσικὴν αὐτῆς ἀντιπρόσωπον Ἱεραρχίαν. Οἱ ἔχοντες γινώσιν τοῦ ἐνδόξου ἱστορικοῦ παρελθόντος τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ διὰ τῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν κανόνων διαμορφωθέντος διοικητικοῦ συστήματος καὶ οἱ ἔχοντες τὴν πικρὰν πείραν ἐκ τοῦ τέως κρατοῦντος συστήματος, δὲν δύνανται νὰ μὴ ἐκτιμῶσι τὴν ὄλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν τῆς θεμελιώδους ταύτης διατάξεως τοῦ νέου Καταστατικοῦ νόμου, δι' ἧς ἐμφανίζεται ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτῆς ἐννοία. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπακολουθήματα τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πρόδηλα. Δι' αὐτῆς, πρὸ παντός, ὡς καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀρθρῷ ἐδείχθη, ἀποκλείεται πᾶσα τῆς Πολιτείας ἐπέμβασις ἐν τῷ καταρτισμῷ τῆς Συνόδου. Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ νόμος ΣΑ' ἐζήτησε νὰ προλάβῃ τὰς πρὸ τοῦ 1852 αὐθαιρέσιαις τῆς Πολιτείας ἐν τῷ καταρτισμῷ τῆς Συνόδου, διότι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου ὤρισε τὰ πρεσβεῖα τῆς Ἀρχιερωσύνης ὡς βάσιν τῆς προσκλήσεως τῶν ἐκάστοτε μελῶν τῆς Συνόδου, ἀλλ' ἀφῆκε θύραν ἀνοικτὴν εἰς ἐπεμβάσεις διὰ τῆς αὐθαιρέτου κρατήσεως Συνοδικῶν μελῶν καὶ δεύτερον καὶ τρίτον, ἐνίοτε, ἔτος, πρὸς δὲ τούτοις, διὰ τῆς ἐσχάτως ἐπιπρα-

τησῆς μεθόδου τοῦ ἀριστίνδην καταρτισμοῦ τῆς Συνόδου, ἀνετράπησαν μέχρι συγχύσεως τὰ πρεσβεῖα τῆς Ἀρχιερωσύνης. Πᾶσα τοιαύτη ἀνωμαλία αἴρεται νῦν ὀριστικῶς, διότι Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι, ὡς πρέπει καὶ ἐπιβάλλεται νὰ εἶναι, ἅπασα ἡ Ἱεραρχία, ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι συνεργομένη καὶ βουλευομένη περὶ τῆς Ἐκκλησίας, τούτεστι Σύνοδος ἀπολύτου κανονικότητος καὶ ἀπολύτου κύρους, μὴ ἐξαρτωμένη ἐκ τῶν προσωπικῶν διαθέσεων καὶ βλέψεων οἰουδήτινος.

Κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δεόν νὰ συνέρχηται ἅπαξ ἡ δις τοῦ ἔτους, ἀλλὰ προετιμήθη διὰ λόγους σκοπιμότητος τὸ πρῶτον, μὴ ἀποκλεισθεῖσων τῶν ἐκτάκτων συνελεύσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συμφώνως δὲ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἱερῶν κανόνων ἐθεωρήθη ἐπιβεβλημένη ἡ παρουσία πάντων τῶν Ἱεραρχῶν.

Ὁ Καταστατικὸς νόμος ἀνέγραψε λεπτομερῶς τὰ καθήκοντα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀναγόμενα εἰς πάντα τὰ ζητήματα τῆς πίστεως, τῆς λατρείας, τῆς ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, τῆς διοργανώσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κοινωνούσης διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὰς λοιπὰς Αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ τηρούσης τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως. Ἐπομένως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι τὸ βουλευτικὸν καὶ νομοθετικὸν σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς αὐτὴν δὲ ἀνατίθεται πᾶσα πρόνοις περὶ αὐτῆς καὶ περὶ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, εἰδικῶν ἀναγραφειῶν διατάξεων καὶ περὶ ἰδρύσεως Σχολῶν πρὸς μόρφωσιν αὐτοῦ καὶ περὶ ἐποπτείας ἐπ' αὐτῆς τε καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, ὡς καὶ προφυλάξεως αὐτοῦ ἀπὸ πάσης προσβολῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἐν πάσαις ταύταις ταῖς σχετικαῖς ἀποφάσεσιν αὐτῆς καὶ ἐνεργείαις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μένει ἐλευθέρα. Μόνον δ' ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῆς πρὸς τὰς ἑτεροδόξους Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀντιπροσώπευσιν παρ' αὐταῖς τηροῦνται τὰ δικαιώματα τῆς Πολιτείας, ἧς ὡσαύτως ζητεῖται ἡ συνδρομὴ κατὰ πάσης προσβολῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Καθά-

λου δὲ εἰπεῖν παρίσταται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Συνόδου αὐτοτελῶς ἐνεργοῦσα ἐν τῷ καθαρῶς ἐκκλησιαστικῷ κύκλῳ αὐτῆς, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη ὅπως αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς κυρῶνται ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ χωρὶς νὰ ἐξαρτᾶται ἡ διοίκησις αὐτῆς παρὰ τῆς Πολιτείας.

Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ Πολιτεία ἀσκεῖ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ὠρισμένοις μόνον ζητήμασι ζητεῖται ἡ ἔγκρισις αὐτῆς, ὡς λ. χ. προκειμένου περὶ μεταθέσεως Ἀρχιερέως. Ἄλλ' ὅ,τι κατ' ἐξοχὴν χαρακτηρίζει τὸ νέον κανονικὸν σύστημα τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ ἐλευθέρη ἐκλογή τῶν Ἀρχιερέων, ἡ ἀπολύτως, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ἐλευθέρη ἐκλογή αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας συμπάσης. Καταρτίζεται μὲν κατάλογος ἐκλογίμων καὶ ἐγκρίνεται οὗτος, κατ' ἀρχὴν, ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ὁ κατάλογος καταρτίζεται ὑπ' αὐτῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐκλογή τοῦ Ἀρχιερέως εἶναι ἀποκλειστικὸν αὐτῆς δικαίωμα. Οἱ Ἀρεοπαγῖται εἶχον μέχρι τοῦδε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃσι τοὺς δικαστὰς ὅλως ἐλευθέρως, ὡσαύτως ἄλλαι Κρατικαὶ ὑπηρεσίαι εἶχον παρόμοιον δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τὰ ὄργανα αὐτῶν. Τί ὅμως ὑφίστατο ἡ Ἐκκλησία ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰς ἐκλογὰς Ἐπισκόπων, εἶναι γνωστόν. Ἡ διὰ τοῦ Καταστατικοῦ νόμου ἐπερχομένη μεταβολὴ εἶναι τοῦτ' αὐτὸ κολοσσιαία. Καὶ ὅμως δὲν ἐγένετό τι νέον. Ἀπλῶς ἀποκατεστάθη ἡ κανονικὴ τάξις, ἣν παρεγνώρισαν καὶ ἐποδοπάτησαν τὸ πρῶτον Ν. Διάταγμα τοῦ 1833 καὶ οἱ νόμοι τοῦ 1852, ὑφ' ὧν οἱ Ἀρχιερεῖς ἐξελαμβάνοντο ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Τοιοῦτοι ἐθεωροῦντο καὶ καθ' ἑαυτοὺς οἱ Ἀρχιερεῖς, ἐκτελοῦντες διαταγὰς οὐ μόνον τῆς διοικήσεως Ἱερᾶς Συνόδου ἀλλὰ καὶ τοῦ Ὑπουργείου καὶ τῆς Νομαρχίας διὰ πυκνοῦ γραφειοκρατικοῦ δικτύου. Ὁ νέος Καταστατικὸς νόμος ἀπέδωκεν εἰς τὸν Ἀρχιερέα τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων καθωρισμένην θέσιν, ἀφῆκεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀπαιτουμένην πρωτοβουλίαν ἐν τῇ ποιμαντικῇ δράσει, ἀλλὰ ταυτόχρονον δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν καὶ ἀνεύθυνον, καταστήσας ὑπόλογον ἀπέναντι τῆς ὀλομελείας τῆς Ἱεραρχίας, ὀφείλοντα νὰ λογοδοτῇ εἰς αὐτὴν δι' ἐτησίας ἐκθέσεως τῶν πεπραγμένων. Ταύτης ἡ παράλειψις καθωρίσθη ἐν τῷ νόμῳ ὡς παράλειψις καθήκοντος, συνεπαγομένη ἀναλόγους συνεπείας. Οὕτως ἡ Ἱεραρχία

ὀλόκληρος θὰ παρακολουθῇ καὶ θὰ κρίνῃ τὴν δράσιν ἐνὸς ἐκάστου τῶν Ἱεραρχῶν. Βεβαίως δὲν θὰ μεταβάλλῃ διὰ μιᾶς τὴν κατάστασιν ὁ νέος νόμος, ἀλλ' ἀναμφιβόλως καθώρισεν οὗτος νέαν τάξιν πραγμάτων, ἀπαιτοῦσαν συμμόρφωσιν καὶ ἐντατικὴν προσπάθειαν πρὸς ἀπόδοσιν τῶν προσδοκωμένων ἐξ αὐτῆς ἀγαθῶν καὶ ὠφελιμωτάτων ἀποτελεσμάτων ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ πλήρης ἐπιτυχία τοῦ ἀποκατασταθέντος ἐν αὐτῇ κανονικοῦ συστήματος παρὰ τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων ἐξαρτᾶται.

Χωρὶς νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἄλλας λεπτομερείας, ἃς ἀναγράφει ὁ Καταστατικὸς νόμος περὶ τῶν καθηκόντων τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν τρόπων, καθ' οὓς ἡ ἰδία Ἱεραρχία ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ θ' ἀνανεῶνῃ ἐκάστοτε τὰς δυνάμεις αὐτῆς, τονίζομεν καὶ ἐτέραν οὐσιωδεστάτην μεταβολήν, διὰ τοῦ νέου Καταστατικοῦ νόμου ἐπελθοῦσαν, δι' ἧς ἤρθη ἡ μέχρι τοῦδε κρατοῦσα σύγχυσις τῆς διοικητικῆς καὶ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡ ἰδία διοικοῦσα πενταμελής Σύνοδος ἦτο ἅμα καὶ τὸ δικαστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ὅπερ κατὰ προφανῆ καταπάτησιν τῶν ἱερῶν κανόνων οὐχὶ ἅπαξ, ἐκ πέντε μόνον Ἀρχιερέων συνιστάμενον, προέβη εἰς καθαιρέσεις Ἀρχιερέων, ἐνῶ οἱ κανόνες ἀπαιτοῦσι 13 Ἀρχιερεῖς δικαστὰς Ἀρχιερέων. Διὰ τοῦ νέου Καταστατικοῦ νόμου ἐχειραφετήθη ἡ δικαστικὴ ἐξουσία τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς διοικητικῆς ἐξουσίας, διεξαγομένη μὲν πάλιν ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων ἀλλὰ δι' ἰδίων δικαστικῶν σωμάτων, κατὰ σύστημα ἀποκεντρωτικόν, ἐχειραφετήθη δὲ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία, τὸ πλεῖστον, καὶ παρὰ τῆς Πολιτείας. Διότι μόνον ὠρισμένοι ἀποφάσεις ἀπαιτοῦσι τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς. Ἐξησφαλίσθη δὲ, κατὰ τὸ δυνατόν, ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης καὶ παρεσχέθησαν ἱκανὰ μέσα εἰς τοὺς κατηγορουμένους πρὸς υπεράσπισιν ἑαυτῶν καὶ πρὸς ἐπανεξέτασιν τῆς ὑποθέσεως αὐτῶν. Βεβαίως ἀπαιτεῖται ἡ σύνταξις καὶ εἰδικῆς δικονομίας ἐκκλησιαστικῆς, εὐτυχῶς δὲ ὑπάρχει ἤδη ἐτοίμη σχετικὴ ἐργασία, ἀλλ' αὕτη θὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς περὶ ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ἀρίστας καὶ σκοπιμωτάτας διατάξεις τοῦ νέου νόμου, οὕτινος ἀναμφιβόλως αὗται ἀποτελοῦσιν ἐν τῶν σπουδαιοτάτων κεφαλαίων. Διὰ τῶν διατάξεων δὲ τούτων ἀφῆρέθη ἀπὸ τῆς πενταμελοῦς Συνόδου ἡ σπουδαιοτέρα ἐνασχόλησις αὐτῆς, ἀλλὰ δι' αὐτῶν καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἐπόψεως ταυτόχρονον ἀπεδείχθη καὶ τὸ περιττόν αὐτῆς.

Ἄλλαι τινὲς ἐνασχολήσεις τῆς τέως Συνόδου ἀνετέθησαν εἰς τὸν Πρόεδρον, εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ εἰς τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον, ἐν γένει δὲ ὁ νέος Καταστατικὸς νόμος ἐμφανίζει τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τὴν ἐσωτερικὴν διοργάνωσιν ὑπὸ νέαν ὄλως ὄψιν, ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ὄψιν, ἣν οἱ ἱεροὶ κανόνες ὑπογράφουσι. Βεβαίως ὁ νέος νόμος δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποφύγῃ τὰς ἐπιδράσεις τῶν προηγουμένων νόμων, ὡς εἴπομεν ἤδη, καὶ τῶν ἐπικρατουσῶν ἐκ τοῦ προηγουμένου συστήματος ἀντιλήψεων καὶ συνηθειῶν, διεσχέθησαν δὲ μακρὰ καὶ ζωηρὰ συζητήσεις διὰ τινὰς λεπτομερείας καὶ προσπάθεια ἐπίμονος κατεβλήθη πρὸς ἐναρμόνισιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νέου νόμου καθοριζομένου κανονικοῦ συστήματος, τοῦ Θεοῦ δ' εὐδοκοῦντος θὰ ἐπιτευχθῇ σὺν τῷ χρόνῳ τελειότερα τινὲς διαρρυθμίσεις τῆς κανονικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Τοῦτο δέον νὰ λεχθῇ καὶ περὶ τοῦ νέου Ἐνοριακοῦ νόμου, ὅστις ἀποτελεῖ σταθμὸν σπουδαιότατον ἐν τῇ διοικήσει τῶν ναῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ τέως ἰσχύων νόμος τοῦ 1910 ἐχειραφέτησε τὴν διοίκησιν τῶν ναῶν ἀπὸ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀλλὰ παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὰς Νομαρχίας καὶ τὸ Ὑπουργεῖον. Ὅποια ζημίαι ἐντεῦθεν προέκυπτον, ὅποια δυσχέρεια καὶ ἀνωμαλίας, καὶ ὅποια ἐμπόδια ἀνυπέβλητα παρενεβάλλοντο, ὑπεδείχθη εἰδικῶς ἐν προγενεστέρῳ ἄρθρῳ τῆς «Ἐκκλησίας». Διὰ τοῦ νέου νόμου ἐπέρχεται ἡ χειραφέτησις τῆς διοικήσεως τῶν ναῶν ἀπὸ τε τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἀπὸ τῶν Νομαρχιῶν καὶ παραδίδεται αὐτὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν λαόν. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν ἔννοιαν τοῦ νέου νόμου ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν τῶν ναῶν. Ἀλλὰ ταῦτοχρόνως γίνεται δι' αὐτοῦ γενναῖον βῆμα πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου, διότι διὰ τοῦ νόμου ζητεῖται ἡ μόρφωσις ἅμα δὲ καὶ ἡ ἀξιοπρεπὴς οικονομικὴ αὐτοῦ συντήρησις.

Ὁ νέος οὗτος νόμος, νέος ἐντελῶς ἀπὸ πλείστων ἐπόψεων, ἐξασφαλίζων τὴν πλήρη αὐτοδιοίκησιν τῶν ναῶν, ἐπιβάλλει καὶ νέα καθήκοντα εἰς τοὺς Ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Καταστατικοῦ νόμου προσδίδει ζωὴν καὶ κίνησιν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, διότι καὶ ὁ Ἐνοριακὸς νόμος στηρίζεται ἐπὶ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος. Οἰκοθεν δ' ἐννοεῖται ὅτι πρὸς διεξαγωγὴν τῆς νέας πολυμερεστάτης καὶ ὑπευθύνου ὑπηρεσίας τῶν Ἀρχιερέων ἀπαιτεῖται προσωπικὸν ἐκκλησια-

στικὸν μεμορφωμένον, ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου εἶναι προφανής. Διὰ τοῦτο σύντονος δέον νὰ καταβληθῇ προσπάθεια πρὸς προπαρασκευὴν καὶ μόρφωσιν τοιοῦτου προσωπικοῦ. Ἀπαιτεῖται ὡσαύτως σημαντικὴ δαπάνη ὅπως ἡ Ἐκκλησία ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς διὰ τῶν δύο νόμων τοῦ Καταστατικοῦ καὶ τοῦ Ἐνοριακοῦ δημιουργουμένης ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὰς καθόλου ἀνάγκας αὐτῆς. Ἄλλ' ἀκριβῶς τὸ ἐπασχολοῦν νῦν αὐτὴν ζήτημα εἶναι τὸ οικονομικόν, διότι καὶ πρὸ τῶν νόμων καὶ ἀνευ αὐτῶν ὑφίστατο διὰ τὴν Ἐκκλησίαν σοβαρὸν οικονομικὸν πρόβλημα.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 105 Ἐ. Ἀθήναις τῇ 16 Ἰανουαρίου 1924
Διεκπ. 3111

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ β'. Συνεδριάσει Αὐτῆς ὥρισεν ὅπως αἱ τελεσιδικοί ἀποφάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων ἀπάντων τῶν βαθμῶν κοινοποιῶνται ἐν ἀντιγράφῳ τῷ Προέδρῳ τῆς Ἱ. Συνόδου διὰ τὰ κατ' αὐτόν.

† Ὁ Ἀθηῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Θεοκλήτος Παναγιωτόπουλος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰανουαρίου 1924.

Ἀριθ. Πρωτ. 77

Πρὸς τοὺς Πανοσιωτάτους Ἀρχιμανδρίτας καὶ ἐυλαβεσιώτατους ἐφημερίους τοῦ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν φιλοχρίστου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἀυτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα, ὅπ' ὄψει, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ 2441 νόμου περὶ θρησκευτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, ὡς πρὸς τὰς ἐκ τοῦ σχήματος ὑμῶν ὑποχρεώσεις, ἐτάχθη εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοὺς κατὰ τύπους Ἐπισκόπους, κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 4 Ἀυγούστου 1923 Νομοθετικὸν Διάταγμα ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἐπιβλέψιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἀπεφάνητο ἐν τῇ γ'. συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 26ης Δεκεμβρίου π. ἔ. ὅτι ἐν ξηρᾷ τελετουργοῦντες ὑποχρεοῦσθε μνημονοθεῖν τοῦ Ἱεράρχου τοῦ τόπου, εἰς εὐ τὴν δικαιοδοσίαν εὐρίσκεισθε, ὡς καὶ ἡ ὅπ' ἀριθ. 4772 τοῦ 1837 Συνοδικῆ ἐγκύκλιος διαλαμβάνει, ἐν τῇ θαλάσῳ δὲ εὐρισκόμενοι εἰ τοῦ στόλου ἱερεῖς ἢ ἐν στρατιωτικῇ κινή-

σει, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, εἰς τὸν δέον ν' ἀναφέρθη διὰ πᾶν ζήτημα, ἀναγόμενον εἰς τὰ ἐν τῷ στρατῷ καὶ στολῷ ἱερατικῶν καθήκοντα ὑμῶν καὶ παρ' οὗ δέον νὰ ζητηθῇ ὁδηγία. Δὲν δόνασθε δὲ ν' ἀπομακρυνθῆτε τῶν ἱερατικῶν καθήκοντων ὑμῶν ἄνευ γνώμης καὶ ἀδείας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.

Ταῦτα ἀνακοινούντες ὑμῖν Συνοδικῆ ἀποφάσει ἐντελλόμεθα, ὅπως συμμορφωθῆτε πρὸς αὐτά.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Παναγιωτόπουλος

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ΠΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 116 Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰανουαρίου 1924.

Πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.

Ἀπαντώντες πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 22 ἐ. κ. ὑμέτερον ἔγγραφο, δι' οὗ γνωρίζετε ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 72 τοῦ ἀπὸ 27ης Δεκεμβρίου π. κ. Νομοθ. Διατάγματος, τῷ διαλαμβάνοντι περὶ τῆς πάσης ἐφημερίων καὶ ἀναγράφοντι ἐν ἐδαφ. α'. ὅτι ὁ ἐφημέριος παύεται κ' ἔνεκα νόσου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ ἀδειῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κ. λ. π., παρατηρεῖτε, ἀσάφειαν ὡς πρὸς τὰς προαπαιτούμενας εἰς τὴν παῦσιν ἐφημερίων διατυπώσεις διὰ τῆς παραπομπῆς εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1923 Νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ ἀδειῶν τῶν Πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν γνωρίζομεν ὅτι, καθ' ἃ καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προφορικῶς ἐγνώρισεν ἡμῖν, ἡ χορηγίσι μετ' αἰτήσιν τριμηνίων καὶ ἑξαμηνίων ἀδειῶν εἰς ἀσθενούντας δημοσίους λειτουργοὺς, καὶ κατ' ἀναλογίαν ἐν προκειμένῳ, καὶ Ἐκκλησιαστικοὺς τοιοῦτους, ἀφορᾷ τοὺς παθόντας κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐν αὐτῇ καὶ οἵτινες ἐλπίς ὑπάρχει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας προσωρινῆς ἀποχῆς τῶν νὰ καταστῶσιν ἱκανοὶ πρὸς συνέχισιν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς καθήκοντων, δι' ἣν αἰτίαν προαπαιτεῖται καὶ ἡ γνώμη τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἱατρῶν, ἧτις κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ αὐτοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἀποφαίνεται ὀριστικῶς καὶ περὶ τῆς ἀκαλλαγῆς ἢ μὴ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ τοὺς εἰς αὐτὴν διὰ λόγους ὑγείας παραπεμπομένους ἄνευ αἰτήσεως τῶν ἀλλ' αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τῆς πρεσβυτέρου Ἀρχῆς, καὶ συνεπῶς προκειμένου νὰ κηροχθῇ ἱερεὺς ἀνίκανος πρὸς ἱεροπραξίαν λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου ἀπαιτεῖται ἄνευ ἑτέρας τινὸς προδιατυπώσεως ἢ ἔνορκος διαβεβήσις ἱατρῶν, ἀφ' οὗ ἄλλως καὶ ὁ ἐνδιαφερόμενος καὶ ὑπὸ κρίσιν ἱερεὺς δὲν ἐξαιτεῖται τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρου Νομοθετικοῦ Διατάγματος, περὶ χορηγίσεως αὐτῷ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Παναγιωτόπουλος

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἐφημερίων καὶ κληρικῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν θεολόγους καὶ ἱκανοὺς πρὸς τὸ κήρυγμα ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέλυσε τὴν ἀκόλουθον Ἐγκύκλιον:

Ἀριθ. 117

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰανουαρίου 1924

Γνωστὸν δεδίκως τυγχάνει, ὅτι τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου ἀποτελεῖ ἐν τῶν σπουδαιότερων καθήκοντων τοῦ θεολόγου ὡς καὶ παντὸς δυναμένου κηρύττειν κληρικοῦ. Ἄνευ τοῦτου ὁ τυχὼν θεολογικῆς μορφώσεως ἢ καὶ γενικῶς ὁ δυνάμενος κηρύττειν καὶ μὴ ποιῶν τοῦτο ἱερεὺς δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐπακριβῶς ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, οὔτε δὲ καὶ νὰ τόχῃ ἐπιεικείας μὲν παρὰ Θεοῦ, δικαιολογίας δὲ παρ' ἀνθρώπων.

Τούτου δ' ἔνεκα καὶ ἡ ἔναγχος συνελθοῦσα Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐπομένη καὶ τοῖς κελεύσμασι τῶν θείων καὶ Ἱερῶν Κανόνων, ἐν οἷς ὁ μὲν ΝΗ' τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων διαγορεύει «Ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἀμελῶν τοῦ κλήρου ἢ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ παιδεύων αὐτοὺς τὴν εὐσεβείαν, ἀφοριζέσθω, ἐπιεικῶν δὲ τῇ ἀμελείᾳ καὶ ραθυμίᾳ, καθαιρείσθω» ὁ δὲ ΙΘ' τῆς ἐν Τρούλλῳ ΣΥ' Οἰκουμ. ἀναγράφει «ὅτι δεῖ τοὺς τῶν Ἐκκλησιῶν προεστώτας, ἵνα πάση μὲν ἡμέρᾳ, ἐξαιρέτως δὲ ἐν Κυριακαῖς, πάντα τὸν Κλήρον καὶ τὸν λαὸν ἐκιδάσκων τοὺς τῆς εὐσεβείας λόγους», ὥρισεν ὅπως ἀπαραιτήτως πάντες οἱ κληρικοὶ θεολόγοι καὶ οἱ δυνάμενοι κηρύττειν πράττωσι τοῦτο ἀνελλιπῶς.

Προτροπόμενοι ὅθεν ὑμᾶς, ὅπως τακτικῶς κηρύττειτε, ἐντελλόμεθα, ἵνα φέριτε εἰς γνώσιν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς τὸν χρόνον τῶν τε ἐν τῷ Ναῷ καὶ τῶν ἐκτὸς αὐτοῦ τυχόν κηρυγμάτων ὡς καὶ ἐν πάσῃ συντομίᾳ τὰς γενικὰς γραμμὰς ἐκάστου κηρύγματος εἰς τὸ τέλος ἐκάστης τριμηνίας.

Ταῦτα ἀνακοινούμεν ὑμῖν πρὸς γνώσιν καὶ συμμόρφωσιν, προσεπιδηλοῦντες ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ κηρύγματος θεωρηθῆσεται παράλειψις καθήκοντος. Παραγγέλλομε δὲ ὅπως δηλώσητε ἡμῖν τὴν λήψιν τῆς παρούσης.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΠΡΟΣ

ΤΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΝ Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΝ

Κυρίε Ὑπουργέ,

Κατὰ καθήκον ἡμῶν πνευματικῶν περιήλθομεν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν τὰς ἐν Ἀθήναις φυλακὰς τοῦ Κράτους συνοδείᾳ τοῦ παρὰ τῷ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖῳ Διευθυντοῦ τῶν φυλακῶν κ. Σκουρῶτου ὅπως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑρτηρῶν καὶ τοῦ νέου ἔτους προσκομίσωμεν εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς κρατούμενους τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπευθίνωμεν πρὸς αὐτοὺς λόγους παραμυθίας, ὅπως ἐγκαρτερῶσι μὲν ἐν τῇ ἐν ἡ ἑξ ὑπατιότητος αὐτῶν διατελοῦσι δοκιμασίᾳ, μέχρι πλήρους ἱκανοποιήσεως τοῦ ὑπ' αὐτῶν προσβληθέντος Νόμου, μεταρρυθνῶσι δὲ καὶ διορθωθῶσι, πειθαρχούντες εἰς τὸν Νόμον.

Ἐκ τούτου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ φέρωμεν εἰς γνώσιν ὑμῶν ἐντυπώσεις, ἃς ἀπεκομίσωμεν ἐκ τῆς ἐπι-

σκέψως ταύτης, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ λάβητε ὑπ' ὄψει ταύτας καὶ προνοήσητε πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἧς διατελοῦσιν ἰδίᾳ οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ παλαιοῦ Στρατῶνος κρατούμενοι ὑπόδικοι καὶ κατάδικοι, ὡσπύτως δὲ νὰ διατοπώσωμεν πρὸς ὑμᾶς σκέψεις τινὰς ἐπὶ τῶν δυνατῶν τρόπων τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐγκληματικότητος παρ' ἡμῖν, φρονούντες, ὅτι οἰαδήποτε δικαιότερα ποινὴ τῶν ἐνόχων οὐδὲ ἕως οὗ ἐγκλήματος ἢ ἀδικήματος δὲν ἐνέχει τὴν ὑψηλὴν σκοπιμότητα τῆς προληπτικῆς ἐνεργείας τοῦ Κράτους κατὰ πάσης καλλιέργειας ἢ ἐκδηλώσεως τοῦ κακοῦ.

Αἱ συνήθαι ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελοῦσι πράγματι οἱ κρατούμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ παλαιοῦ στρατῶνος εἶναι δεινὰ! Αἱ φυλακαὶ αὗται ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ κράτους σιγματίζουσι, ὡς μέχρι πρότινος καὶ αἱ φυλακαὶ τοῦ Παλαμηδίου, τὴν ἰδέαν τοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Τὰ κάθυρα καὶ ἀνήλια ἀπομονωτήρια αὐτῶν, χωρὶς εὐδεμίαν ἀσφαλῶς νὰ ἐξυπηρετῶσι σκοπιμότητα τοῦ Νόμου, ἀποβαίνουν ὀλέθρια διὰ τὴν θείαν τῶν κρατουμένων. Ἀλλὰ καὶ ὁ συγχρωτισμὸς καὶ τὸ πλήθος τῶν κρατουμένων ἀντιβαίνει εἰς αὐτοὺς τοὺς κανόνας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς καὶ τῆς κρατικῆς εὐπρεπείας. Ὑπόδικοι μετὰ καταδικῶν πάσης κατηγορίας καὶ ἐκ πάσης τάξεως προσερχομένων, ὑποχρεοῦνται νὰ διαβίωσι κατὰ τὸν αὐτόν, ὡς οἱ κατάδικοι, τρόπον τὰς ὀλίγας ἡμέρας τῆς δοκιμασίας τῶν μέχρις ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεώς των, μεθ' ἣν πολλάκις κρίνονται ἀθῶοι καὶ ἐξέρχονται τῶν φυλακῶν τούτων μετὰ τὸ θάρος τῆς ἀγανακτήσεως κατὰ τοῦ Νόμου καὶ τῆς ἐμπαθείας κατὰ τὸν ἐκτελεστῶν αὐτοῦ, διὰ τὴν προσγενομένην αὐτοῖς ἀδελφίαν. Ἡ προσωρινὴ πρᾶγματι διαβίωσις τῶν ὑποδικῶν ἐν τῷ αὐτῷ πνιγηρῷ χώρῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς δεινὰς συνθήκας μετὰ τῶν ἐξ ὑποτροπῆς καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, οὕτως εἰπεῖν, καταδικῶν, ἀποτελεῖ ἀδικημα κατὰ τῆς πρὸς τὸ ἄτομον ὀφειλομένης εὐλαθείας, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἐκρίθη εἰσέτι ἕνοχον ἀπέναντι τοῦ Νόμου. Ἐξ ἄλλου ἢ παντελῆς ἐν ταῖς φυλακαῖς ταύταις ἔλλειψις τῶν μέσων καὶ τοῦ ἀναγκαίου χώρου, ὅπως οἱ κρατούμενοι ἐπασχολοῦνται εἰς ἐπαγγελματικὴν τινὰ ἢ ἄλλην οἰανδήποτε ἐνασχόλησιν κρινομένην ἐπαγωγόν, ἐνασχόλησιν ὑπὸ τῆς ὀπηρεσίας, προκαλεῖ, ὡς γνωστόν, δεινὰ πολλάκις δι' αὐτὴν τὴν ἐσωτερικὴν πειθαρχίαν καὶ τάξιν κρούσματα, οὐδὲ ὅπως ἀπέχοντα τοῦ πραγματικοῦ ἐγκληματικοῦ χαρακτήρος. Πρόδηλον ἐκ τούτου, ὅτι ἡ κράσις τῶν ἐν αὐταῖς δὲν εἶναι ποσῶς ἐξυπηρετικὴ τῆς ὑψηλῆς σκοπιμότητος τοῦ Νόμου, ἐπιδιώκοντος διὰ τῶν ποινῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν οὐχὶ τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὸν βασανισμὸν τοῦ ἐνόχου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν καὶ διόρθωσιν τοῦ καταδίκου, ὅπως οὗτος ἐξέλθῃ τῶν φυλακῶν χρήσιμος τῇ κοινωνίᾳ πολίτης, παρέχων ἕμᾳ τὴν πρόπουσαν ἱκανοποίησιν διὰ τὸ προσβαλλόμενον κύρος τοῦ Νόμου καὶ διὰ τὴν ἀνευλόθειαν αὐτοῦ πρὸς τὴν κοινωνικὴν τιμὴν καὶ τάξιν. Ἡ κατάργησις τῶν φυλακῶν τούτων πάντοτε ἐκρίθη ἀπαραίτητος, παρουσιάζεται δὲ καὶ ἡμῖν ἤδη ἡ ἐκκαιρία νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν γνώμην ταύτην.

Αἱ φυλακαὶ τῶν παιδῶν τέλειαι ἀπὸ ἀπόψεως οἰκοδομικῆς καὶ ὑγεινῆς ὡς καὶ αἱ τῶν γυναικῶν καὶ αἱ

Συγγροῦ ἐν μέρει, λειτουργοῦσαι ἐξ ἄλλου ἄριστα χάρις εἰς τὴν δεξιάν διεθθύνειν αὐτῶν καὶ τὴν πολύτιμον συμβολὴν τοῦ παρ' αὐταῖς ἱερέως δέον ν' ἀποβῶσι διὰ τοὺς ἤδη ἐν αὐταῖς κρατούμενους παῖδας μοναδικὸν παιδαγωγικὸν καὶ μορφωτικὸν ἐνδιαίτημα. Ἰσως δὲ θὰ ἔπρεπεν οἱ ἐν αὐταῖς ἐκτίοντες ἤδη τὴν ποινὴν τῶν ὑπερτριακῶσι παιδῶν ἀνήλικοι κατὰ τὸ πλεῖστον, νὰ εἶναι τὰ τελευταῖα θύματα τῆς προώρου ἐγκληματικότητος καὶ ἐπομένως οἱ τελευταῖοι ὑπότροφοι τῶν φυλακῶν τούτων.

Εἶναι γνωστὸν ἐκ στατιστικῆς, ὅτι ἡ ἐγκληματικότης τῶν παιδῶν ἐν Ἑλλάδι δὲν ἐμφανίζει τὰ τῶν ἐν ἄλλαις χώραις ἐγκληματικῶν παιδῶν ἐλαττήρα, ἀλλὰ ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τῶν. Οἱ τοιοῦτοι ἐν Ἑλλάδι πλῆθεις κινουνοῦνται προφανῶς εἰς τὸ ἐγκλημα οὐχὶ ἐκ φυσικῆς, οὕτως εἰπεῖν, ἐγκληματικῆς ροπῆς, ἀλλὰ μᾶλλον ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως κοινωνικῶν μέσων πρὸς διαπαιδαγώγησιν καὶ προστασίαν τῶν ἀέργων καὶ ὀρφανῶν, εἰς τὰ ὁποῖα λίαν πρῶτως ἐμφανίζεται ἡ ἀρχικὴ τῆς ἀλτρεσίας τάσις, ἢ δημιουργοῦσα τὸν ἐγκληματικὸν χαρακτήρα. Ἡ δικαία ἄλλως τιμωρία τῶν ἐγκληματικῶν παιδῶν καὶ ἡ κάθαρσις αὐτῶν εἰς τὰς φυλακάς, ὅσον καὶ ἂν ἐν αὐταῖς μορφῶνται ἐπαγωγῶς, δημιουργεῖ εἰς τὰς ἀπαλὰς ψυχὰς τῶν χαρακτηρη μισάνθρωπων καὶ ἐγκληματικώτερον πολλακις, ἔτοιμον εἰς πρώτην εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλωθῇ, εὐθὺς ὡς ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ὑπότροφος τῶν φυλακῶν πᾶσις ἀνακτῆσθαι τὴν ἐλευθερίαν του, ἣτις κατ' αὐτὸν παρέχει τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα πρὸς πᾶσαν πράξιν. Αὐτὴ ἄλλως τε ἡ κοινωνία παρέχει εἰς αὐτὸν τὴν ἀφορμὴν ταύτην.

Ὁ κόσμος τῶν παιδῶν ἐπηρεάζεται ἐλευθέρως παρὰ τῶν ἀνηλικῶν καὶ ἐγκληματικῶν παραστάσεων τοῦ θεάτρον καὶ τοῦ κινηματογράφου, τῆς ἀνεγνώσεως τῶν βιβλίων τῆς ἐλαφρᾶς φιλολογίας, ἣτις ἐν Ἑλλάδι προσέλαβε τὴν μᾶλλον ἀνήθικον ἐξέλιξιν, ἀλλ' καὶ ἐκ τῶν πολυωνύμων εὐθεμογραφικῶν δῆθεν καὶ σατυρικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν καὶ τῆς πολυποικίλλους ψυχαγωγίας, τὴν ὅπο ἀφθονον προσφέρει ὁ σύγχρονος, κακῶς νοούμενος, πολιτισμὸς, ὅστις διακηρύττει δι' ὄλων αὐτοῦ τῶν ἐκδηλώσεων τὴν ἐλευθερίαν τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐνεργείας. Τὸ παράδειγμα καὶ ἡ μίμησις καὶ ἡ μικρὰ ἔσται ἐκ τῶν θεαμάτων καὶ ἀναγνωσμάτων παρακίνησις ὡθεὶ τὸν μικρὸν παῖδα πρὸς τοὺς ἐγκληματικὸς ἥρωισμοὺς διὰ τοὺς ὁποίους ὑπερτριακῶσι ἤδη ἀνήλικες τὸ πλεῖστον πλῆθεις κρατοῦνται κάθειρτικοι εἰς τὰς Ἀβερφείους φυλακάς.

Αἱ φυλακαὶ αὗται ἀνάγκη ν' ἀποβῶσι τὸ ταχύτερον προληπτικαί, δι' ὧν θὰ καταστῇ δυνατὸν ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν κοινωνίαν οἱ ὑπότροφοι αὐτῶν, ὡς μέλη πολυτιμα καὶ ὠφέλιμα.

Γενικῶς δ' εἰπεῖν ἡ Πολιτεία στενωῶς συνεργαζομένη μετὰ τῆς Ἐκκλησίας δύναται ἀποτελεσματικῶς νὰ ἐνισχυθῇ εἰς τὸ τοιοῦτον ἠθιοπλαστικὸν αὐτῆς ἔργον, δημιουργοῦσα νέαν ὄλως νομοθεσίαν προληπτικὴν τοῦ ἐγκλήματος.

Ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τῶν ἀγαθωτέρων κινουμένη προβλέψων λίαν προθύμως ἀλλὰ καὶ σπουδαίως δύναται νὰ ἐνισχύσῃ ἐν τῇ ἐπιτελεσει τοῦ ἔργου τούτου τὴν Πολιτείαν, ἂν αὕτη πεισθῇ περὶ τῆς μοναδικῆς ἠθιοπλα-

στικῆς δυνάμεως τὴν ὁποῖαν ἀντλεῖ ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ἠθικῆς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἐν τῇ ζωῇ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς ἐν ἄλλαις ἤδη χώραις, ἰδίᾳ δ' ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ κατενόηθη ἤδη, ἀποβαίνει πίντοτε ἢ ἀπόλυτος καὶ μοναδικὴ δύναμις, ἡ ὀπλιζουσα τὴν κοινωνίαν καὶ καθιστῶσα αὐτὴν ἰσχυρὰν ἐναντι τοῦ κακοῦ, τὸ ὁποῖον ἀντικρούει καὶ ὑπερνικᾷ πάντοτε, ὑφ' οἵανδήποτε κἂν τοῦτο ἐμφανίζεται μορφήν.

Δὲν θὰ ἐκλείψῃ βεβαίως ἡ ἐγκληματικότης, ἀλλ' ὁ περιορισμὸς αὐτῆς δύναται ν' ἀποβῇ τοιοῦτος, ὥστε οὐδεμίαν νὰ προκαλῇ ἀνησυχίαν διὰ τὸ μέλλον τῆς κοινωνίας, τὴν ὁποῖαν σήμερον ἐπαπειλοῦσι μυρρίοι κίνδουνοι, δυνάμενοι νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν ἐκφυλισμὸν καὶ τὴν διαφορὰν.

Ἀνάγκη, ὅπως διὰ τῆς στενῆς συνεργασίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας ἐπιδιωχθῇ ἡ κατάλληλος τῆς κοινωνίας διαπαιδαγώγησις. Ἡ ἀνάγκη δὲ αὕτη ἐπιταίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπαυξάνει ἡ ἐγκληματικότης, ὡς εἶναι τοῦτο καὶ ὅμιν γνωστόν καὶ ὡς ἐξάγεται ἐκ τινος προχείρου στατιστικῆς, καθ' ἣν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ ἐδιπλασιάσθησαν μὲν τὰ κατὰ τοῦ προσώπου καὶ περιουσίας ἀδικήματα, ἐπλασιάσθησαν δὲ τ' ἀδικήματα τιμῆς. Ἄν βεβαίως ἐπρόκειτο, ὡς ὤφελεν, ὁ νόμος νὰ ἐπεκταθῇ εὐρύτερον ἰδίᾳ διὰ τὰ δευτέρᾳ ἐγκλήματα, θέβαιον ὅτι διὰ τοὺς ἐνόχους τοῦτων δὲν θὰ ἐπήρκουν κἂν αἱ μεγαλύτεραι φυλακαί, τίς ὁποίας τὸ Κράτος θὰ ἠδύνατο νὰ ἰδρῶσῃ.

Ἀνάγκη, ὅπως διὰ πάσης κρατικῆς ἐνεργείας ἐνισχυθῇ ἡ κοινωνία εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν δεινῶν ψυχικῶν μολυσμάτων, ἅτινα ὀλεθριώτερον ἐπηρεάζουσι τὸν κοινωνικὸν ὀργανισμὸν ἢ αἱ νόσοι τοῦ σώματος, τὰς ὁποίας, ἄλλως τε, ἐπιμελῶς πολεμεῖ ἕκαστος αὐτῆ, ὡς ἐπαπειλοῦσι τὴν δημοσίαν ὑγίαν.

Ἄν τὸ ἀδικημα καὶ τὸ ἔγκλημα προϊόντα στιγμιαίας ὀρμῆς καὶ παραφορᾶς τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ Νόμου, τὰ ἐλαττήρια ὅμως, δηλονότι ἡ αἰτία, αὐτῶν παραμένουσι ἀτιμώρητα καὶ ἀνεξέλεγκτα. Ὁ Νόμος τιμωρεῖ ἐξωτερικῶς, ἄνευ ἐσωτερικῆς ἐπιδράσεως, χωρὶς νὰ θίξῃ τὴν ψυχὴν, ἡ ὁποία ἔχει ἀνάγκην νὰ διορθωθῇ, ὅπως ἐξαφανισθῇ τὸ κακόν. Τοῦτο πάντως ἀποτελεῖ ἀνακολουθίαν, ἡ ὁποία χωρὶς βεβαίως νὰ μειοῖ τὸ κῆρος τοῦ Νόμου βλάπτει κατὰ πολὺ τὴν κοινωνίαν, διότι δὲν προστατεύει αὐτὴν ἐπαρκῶς.

Ἔδει κατὰ πρότον νὰ δελτιωθῇ ἡ θέσις τῶν ἤδη ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Κράτους κρατούμενων, εἰς τὰς ὁποίας συνεκεντρώθησαν τὰ ἐπικινδυνωδέστερα στοιχεῖα, ὡς ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν φυλακῶν Παλαμηδίου, θυνάμενα ὀλεθριῶς νὰ ἐπηρεάσωσι καὶ τοὺς λοιποὺς κρατούμενους, ἕνεκα τῶν πολλαπλῶν ἐλλείψεων τῶν φυλακῶν. Ἀνάγκη ἐξ ἄλλου τὸ Κράτος νὰ ἐνισχύσῃ διὰ γενναιοτέρας ἀμοιβῆς τοὺς παρὰ ταῖς φυλακὰς διοριζομένους ἱεροκλήρους, ἵνα οὕτοι ἀνετώτερον ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὸς διωτικὰς ἀνάγκας αὐτῶν ἐπιτελῶσιν ἐνζήλωσ τὴν ὑψηλὴν καὶ μορφωτικὴν αὐτῶν ἀποστολήν, ὅχι μόνον ὡς τελετουργοὶ ἀπλῶς, ἀλλὰ διδάσκαλοι, ὡς τοῦτο ἀποτελεσματικώτερον γίνεται ἐν ταῖς Ἀβερωφείοις φυλακαῖς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ κωλυθῶτο καὶ ὁ διορισμὸς ὡς ἱεροκλήρων τῶν ἀρίστων ἐκ τῶν

κληρικῶν ἢ λαϊκῶν Θεολόγων πρὸς μεγαλοτέραν καρποφορίαν τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου ἐν ταῖς φυλακαῖς.

Ἡ ἀγκη ὡσαύτως ἐπιτακτικὴ καὶ ἐπείγουσα, ὅπως μελετηθῇ καὶ ἀνασταθῇ τὸ ταχύτερον ἡ Ἀστυνομία τῶν ἡθῶν, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἐνεργὸν παρακολούθησιν τοῦ κακοῦ καὶ τὴν ἄμεσον κατὰκλιξιν αὐτοῦ ὅπουδῆποτε καὶ ὑφ' οἵανδήποτε κἂν τοῦτο ἐμφανίζεται μορφήν.

Ἡ Ἀστυνομία τῶν ἡθῶν διευθυνομένη παρὰ Συμβουλίου ἐξ ἀνωτάτων τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, εἰς ὃ νὰ μετέχη δι' ἀντιπροσώπου αὐτῆς καὶ ἡ Ἐκκλησία κατὰ τόπους, δέον ν' ἀναλάβῃ πρωτίστως τὴν ἐξυγιάνσιν τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ κινηματογράφου, ἐλέγχουσα δι' εἰδικῶν ἐπιτροπῶν τὰ ἐμφανιζόμενα ἔργα. Τὰ θεάτρα καὶ οἱ κινηματογράφοι, ὡς εἶναι γνωστῶν ἀμιλλῶνται σήμερον εἰς τὴν ἐμφάνισιν οὐχὶ διδακτικῶν ἔργων, ἀλλὰ γοητευτικῶν καὶ αἰσχρῶν τῆς φαντασίας ἀποκρημάτων, τὰ ὁποία χωρὶς τὸ παράπαν νὰ ἐξυπηρετῶσι οὐδεμίαν αἰσθητικὴν ἀνάγκην ἢ ψυχαγωγίαν τοῦ κοινοῦ, ἱκανοποιοῦσι μόνον τὰς ἐπιχειρηματικὰς ἀνάγκας τῶν μεγάλων ὀμίλων ἐταιρειῶν.

Δὲν ἐπιζητοῦμεν βεβαίως διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸν περιορισμὸν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν θεάτρων καὶ τῶν κινηματογράφων, ἐφ' ὅσον αὕτη ἡ κοινωνία δὲν ἐξεγείρεται ὡς ἀνὴρ καλεῖται νὰ παρακολουθήσῃ ἔργα, πρὸ τῆς παραστάσεως τῶν ὁποίων θὰ ἠρῶθῃ καὶ ὁ ἀκολαστώτερος ἄνθρωπος καὶ θὰ κατεπλήρῃσεν ὁ μᾶλλον ἔκφυλος καὶ διεφθαρμένος. Ἐπιζητοῦμεν ἀπλῶς τὴν ἀπὸ τῶν θεαμάτων τούτων ἀποχὴν τῶν ἀνηλικῶν παιδῶν κἂν ταῦτα συνοδεύονται—ὡς πολλάκις—παρὰ γονέων ἀφρόνων. Μήπως δὲν βριθοῦσι τὰ θεάτρα καὶ οἱ κινηματογράφοι ἀνηλικῶν παιδῶν, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ οἱ γονεῖς πολλάκις ὀδηγοῦσιν εἰς θεάματα «ἀκατάλληλα», κρίνοντες, ὅτι ταῦτα δύνανται πῶς νὰ προσβάλωσι τὸ ἦθος τῶν θυγατέρων τῶν, δὲν ἐπηρεάζουσιν ὅμως ποσῶς τὴν ψυχὴν τῶν ἀνηλικῶν παιδῶν, τῶν ἀνδρῶν τῆς αἰρίας; Δὲν θὰ συνέβαινε βεβαίως τὸ ἄστοπον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ὀλεθριώτεραν ἀρχὴν τοῦ κακοῦ, τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς διὰ τοῦ ἐγκλήματος ἐκδηλώσεως τούτων, ἂν ἡ χεὶρ τοῦ μουσικῶ ὀργανοῦ τῆς Ἀστυνομίας τῶν ἡθῶν, ἐπέβαλλε βαρυστάτην τὴν ποινὴν τοῦ Νόμου, ἐπὶ τοὺς ἀφρονες γονεῖς, διὰ προσωπικῆς τούτων κρατήσεως καὶ μεγάλου χρηματικοῦ προστίμου, ἔστω καὶ ἂν τὰ ἀνήλικα αὐτῶν τέκνα ἐφωβήθησαν λήθρα παρακολουθοῦντα ἄσεμνον θέαμα ἢ ἀναγινώσκοντα αἰσχρὰ περιοδικὰ ἢ βιβλία. Ἡ ἐλαφρὰ φιλολογία, τὰ εὐθυμογραφήματα, αἱ αἰσχραὶ καὶ ἀνήθικοι ὑποθέσεις ἀποκνήματα τῆς μᾶλλον ἀκολάστου φαντασίας, πάντα ταῦτα τὰ ἀποβλέποντα εἰς τὸ ὀλίγον κέρδος τῶν ἐκδοτῶν δέον νὰ παρακολουθῶνται καὶ νὰ κατασχωνται. Οὐδὲν ὀλεθριώτερον τοῦ ἀσεμνοῦ θεάματος καὶ τοῦ ἀνηθικοῦ ἀναγνώσματος, ὅταν ἐκ τούτων ἀπολείπῃ ἡ στοιχειώδης λογικὴ ἠθικὴ. Πρὸ τινος χρόνου ἀκόμη ἐν κεντρικῷ κινηματογράφῳ ἐπαίχθη ταινία φρικώδους ἀκολασίας, εἰς τὴν ὁποίαν συνέρρεον καθ' ἕκαστην χιλιάδες παιδῶν ἀνηλικῶν. Ἡ ἐπίδρασις δ' ἐπ' αὐτῶν τῆς ταινίας ταύτης εἶναι προφανής.

Ἡ πραγματικὴ ἀνασκόπασις τῆς Ἀστυνομίας τῶν ἡθῶν παρίσταται ὡς ἡ ἐπιτακτικώτερα ἀνάγκη τῆς λή-

φως ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας τῶν πρώτων στοιχειωδῶν μέτρων τῆς ἐξυγιάνσεως τῆς κοινωνίας καὶ τῆς προλήψεως τῆς ἐγκληματικότητος, ἥτις τὴν πρώτην αἰτίαν αὐτῆς ἔχει εἰς τὸ κακόν, ὅπερ ἀνέχεται ἡ Πολιτεία τιμωροῦσα μόνον τὴν ἐκδήλωσιν αὐτοῦ ἐν τῇ φρικιαστικῇ πλοκῇ τῶν στυγνοτέρων ἐγκλημάτων, τὰ ὅποια ἀναγράφονται καθ' ἑκάστην ἐν τῇ ζωῇ τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου εἶναι δυνατόν ν' ἀποκατασταθῇ πλήρως τὸ κῆρος τοῦ Νόμου τιμωροῦτος μὲν τὸ κακόν, μὴ ἀνεχομένου ὅμως καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διαφθορᾶς τοῦ ἀτόμου, ἔστω καὶ ὅταν τοῦτο δὲν διατρέχῃ τὸν ἄμεσον κίνδυνον νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν τάξιν τῶν κοινῶν ἐγκληματιῶν. Ὁ ἐγκληματίας ἀποβαίνει τοιοῦτος οὐχὶ ἐξ ἰδιοσυγκρασίας βεβαίως, ἀλλ' ἐκ τυχαίου συμπτώματος σιγημαίας ὁρμῆς καὶ ψυχικοῦ πάθους.

Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γενόμενοι δὲν παραλείπομεν νὰ σημειώσωμεν, ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ὑπερηξήθησαν τὰ κρούσματα τῆς συστηματικῆς διαφθορᾶς ἀθῶν κορασιῶν παρὰ φαδῶν καὶ σατύρων, οἵτινες παραμένουσιν ἀτιμώρητοι, χωρὶς ποσῶς καὶ αὐτῇ ἡ δημοσία ἠθικῇ νὰ προστατεύηται ἀπὸ τῶν τοιοῦτων ἐκφύλων, συχναζόντων εἰς ὠρισμένα κέντρα, ἐν τοῖς ὁποίοις συναλλάσσονται τὴν σωματεμπορίαν.

Μικρὰν εἰκόνα δόναταί τις νὰ εἰκάσῃ ρίπτων ἐν μόνον βλέμμα εἰς τὸ Δημόσιον Βρεφοκομεῖον, ὅπου καθ' ἑκάστην ἡ δημοσία παραλοῖα ἐναπιθέτει τοὺς ἀνοσίσοις καρποὺς τῶν κοινωνικῶν ἐκτρομάτων. Ἡ ἀθρόα τῶν ἀτυχῶν βρεφῶν ἔκθεσις εἰς τὸ μοναδικὸν βρεφοκομεῖον, θὰ καθίστα προβληματικὴν πολλὰκις τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ, ἂν μὴ ἡ θνησιμότης τούτων ὑποκαθίστα τὰ ἐλλείποντα ἄλλως τοῦ ἰθρύματος τούτου μέσα. Οἰκτρὸν σύμπτωμα τοῦ εὐκροτέρου ἐκφυλισμοῦ, εἰς ὃν ἄγεται ἡ κοινωνία, ἂν μὴ τις δύναμις Νόμου ἰσχυροῦ δὲν ἐποπτεύσῃ ἐπὶ τῆς δημοσίας ἠθικῆς, ὡς ἀλλαχοῦ συμβαίνει. Ἐν Ἀμερικῇ, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ μᾶλλον ἐλεύθερον Κράτος καὶ ἔνθα ἡ ζωὴ εἶναι τόσον χειραφετημένη, δὲν παρουσιάζονται τόσον ἀθρόα καὶ καταπληκτικὰ τ' ἀποτελέσματα τῆς ἀνηθικότητος, ὡς ἐν Ἑλλάδι, διότι νόμοι καταθλιπτικοὶ λίαν προστατεύουσιν ἀποτελεσματικώτατα τὴν δημοσίαν ἠθικὴν, ὅπως ἀκριδῶς ἄλλοι τὴν δημοσίαν ὕγειαν.

Ἄλλως τε καὶ εἰς πολλὰς χώρας ἔνεκα προφανῶν λόγων ἡ μεταπολεμικὴ νομοθεσία προβλέπει δι' ἀστυροτάτων διατάξεων τὴν πρόληψιν τοῦ τοιοῦτου ἐκφυλισμοῦ, διὰ τῆς προστασίας τῶν ἠθῶν. Μὴ θεωρηθῇ λοιπὸν ποσῶς ὅτι προσβάλλεται ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου, ὅταν ἀπαγορευθῇ εἰς αὐτὸ ἡ ἄλογος ἐλευθερία τῶν πράξεων, δι' ὧν προσβάλλεται ἡ δημοσία ἠθικὴ καὶ ἡ τιμὴ τῆς κοινωνίας. Οἱ τοιοῦτοι, ἄλλως τε, νόμοι ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν κακῶς νοσούντων τὴν τοιαύτην ἐλευθερίαν.

Διὰ τὴν βλασφημίαν, περὶ ἧς εἰδικὴ ἐξεδόθη πρὸ καιροῦ ἐγκύκλιος παραινετικὴ πρὸς τὸν λαὸν ἔχομεν ἀγαθὰ ἐν Πειραιεῖ μόνον ἀποτελέσματα, καθ' ὅσον ἡ αὐτέθι Ἀστυνομία πόλεων ἐπέτυχε διὰ τῆς ἀστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν ἀπαγορευτικῶν αὐτῆς διαταγῶν τὴν ἐξαφάνισιν τῆς βλασφημίας, καθ' ἃ ἀνεκοίνωσεν ἡμῖν ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ταύτης. Πιρόδηλον ἄρα,

ὅτι καὶ ἡ μᾶλλον λογικὴ καὶ ἰδανικὴ νομοθεσία ἀπαιτεῖ ἐκτελεστὰς πιστοὺς καὶ αὐστηροὺς, ἵνα ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρα ἀνάγκη νὰ ἐπιδιωχθῇ ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἡ ἀστηρὰ ἐφαρμογῆ τῶν νόμων, οὗς κατὰ περιόδους χρονικὰς ἐξέδωκε διὰ καλῶς ὀργανωμένης Ἀστυνομίας ἠθῶν.

Κατὰ καθήκον γνωρίζοντες ἡμῖν τὰς σκέψεις ἡμῶν ταύτας, ἐξορκίζομεν δι' ἡμῶν, ὡς προϊσταμένου τῆς Δικαιοσύνης, τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν, ὅπως μὴ φανῇ ἀδιάφορος πρὸ τῶν ἀπειλητικῶν κινδύνων τοῦ ἐκφυλισμοῦ, πρὸς ὃν φέρεται ἡ ἐλληνικὴ κοινωνία, ἀλλὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν πρὸς καταπολέμησιν τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἐγκληματικότητος πρὸς τοῦτο ὅπ' ὕψει καὶ τὰς ἐμπεριστατωμένας ἐκθέσεις τῶν εἰδικῶν ὀπηρεσιῶν τῆς δημοσίας ὕγειας καὶ τῆς δημοσίας τάξεως λαμβάνουσα.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν μετὰ τῆς προσηκούσης τιμῆς

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

—Προδτάθη τῷ Γενικῷ Ἐκκλησιαστικῷ ταμείῳ ἡ ἀνασῶστασις τῶν Ἱ. Μονῶν Πορτσου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας καὶ Ἀγίας Τριάδος τῆς Ἱ. Μητρο-Ἐλασσῶνος.

Διεδιδάσθη τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πρὸς ἔγκρισιν συμπληρωτικὸς πίναξ τῶν ἐτησίων ἐισφορῶν τῶν Ἱ. Ναῶν καὶ Μονῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαντινείας ὑπὲρ συντηρήσεως τοῦ παρ' αὐτῇ Μητρο-Γραφείου.

—Ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ Μακ. Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου, συμφώνως τῷ νόμῳ, αἱ προταθεῖσαι ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἱεραρχῶν μεταθέσεις τῶν ἱερῶν Ἰωάν. Σερελῆ ἐκ Καρύστου εἰς Μεκουνίδα, Ἐμμαν. Μαστρονικολῆ, ἐκ Μεκουνίδος εἰς Καλόβια, Ἐδαγ. Μπακώση ἐκ Μπακώσου εἰς Κάρυστον, Γ. Κοτρώζου ἐξ Ὀρίου εἰς Κυρνάκιον—Ἀγίας Θεόκλης, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καρυστίας. Γρηγ. Οἰκονόμου ἐκ Λογγοῦ — Ἀχμέταγα, εἰς Βοῦβόδαν, Χρ. Φουρτοῦνη ἐκ Μεγ. Μερτσίου εἰς Νικολίτσιον, Βασ. Μπουστοπούλου ἐκ Γαυρόδου—Τσουγγούρου εἰς Βοτουμᾶ — Παρασκευῆν, Γ. Παπακωνσταντίνου ἐκ Βραμιζίου εἰς Τόρναν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τρίκκης, Φωτ. Καλαντζῆ, ἐφημερίου Πλαγιᾶς, καὶ Δημ. Κάτσι, ἐφημερίου Κερατίας ἐναλλάξ, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας, Χριστοδ. Ἀρώνη ἐκ τοῦ ἐν Κερκῶρα Ἱ. Ναοῦ τῆς Ὑπερ. Θεοτ. Φανερωμένης τῶν Στυρεατῶν εἰς τὸν ἐν Ἀγρῶ ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Βασιλείου, Βασιλείου Μιχαλᾶ ἐκ τοῦ ἐν Κερκῶρα ἱερ. ναοῦ Παντοκράτορος εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Ἀγ. Νικολάου—Δακῶνων, Σπυριδ. Κρεμίδα ἐξ ἁγίου Ἀνδρέου—Μανδουκίου, εἰς Ἀγίαν Παρασκευῆν Ἀλισοῦ, καὶ Νικ. Καρτελέση ἐκ τοῦ ἐν Κερκῶρα Ἱ. Ναοῦ τῆς Ὑ. Θ. Λιμνωτίσεως καὶ ἁγ. Αἰκατερίνης εἰς ἁγ. Ἀνδρέαν—Μανδουκίου.

—Διωρίσθη προσωρινὸς Σύμβουλος τῆς Ἱ. Μονῆς

Καστρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Μονεμβασίας ὁ μοναχὸς αὐτῆς Νίκων Καραβούλιας.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τὸ παρελθὸν Σάββατον, ἑορτῇ τῶν Θεοφανείων, μετὰ τὴν ἑσπέρην λειτουργίαν ἦν ἐτέλεσεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, προσέστη τῆς τελετῆς τοῦ Ἁγιασμοῦ τῶν ὁδῶν, παρισταμένων τῶν ἐπισήμων καὶ ἀπείρου πλήθους. Μετὰ μεσημβρίαν παρέστη εἰς συγκέντρωσιν γενομένην ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ Πειραιῶς καὶ ἀποσκοποῦσαν εἰς τὴν ἴδρυσιν Φθισιατρείου.

— Διωρίσθη Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Μεραβῶνος ὁ ἐκείσε Αἰδέσ. ἐφημέριος Ἀλέξ. Παπαστάμου, ἀντὶ τοῦ ἀποβιάσαντος τοιοῦτου Σπυριδῶνος Παπαμελετίου.

— Παιρητιθέντος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ ἐν Λαυρίῳ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἐυαγγελιστρίας κ. Ἐμμανουὴλ Θεοχάρους διωρίσθη τοιοῦτος ὁ κατὰ σειρὰν ἐκλογῆς ἐρχόμενος κ. Ἀνδρέας Σπουρόπουλος.

— Προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κατηρτίσθη Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ πανοσιῶλ. Ἀρχιμ. Ἐμμανουὴλ Κερκαβίου, τῶν αἰδ. ἐφημερίων Ἀγγέλου Νησιώτου, Μάρκου Τσακτάνη, Νικολάου Παπαδοπούλου καὶ τῶν καθηγητῶν Π. Μπρατισιώτου καὶ Δ. Κουϊμουτσοπούλου, σκοπὸν ἔχουσα τὴν συστηματικωτέραν ὀργάνωσιν τῶν λειτουργούντων Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τὴν ἴδρυσιν νέων τοιοῦτων.

— Διωρίσθη Ἱεροδιάκονος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Ρόμβης) ὁ Ἰάκωβος Ἀργυρόπουλος.

— Ἐπειδὴ, συνφά τῷ 6 ἄρθρῳ τοῦ περὶ τῆς θρησκευτικῆς ὀηρησίας τοῦ στρατοῦ Νόμου 2441 ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐν τῷ στρατεύματι ὀηρητοῦντας ἱερεῖς νὰ ἀποδέχωνται καὶ ἐκτελῶσι θρησκευτικὰς ὀηρησίας ἄλλοτριας πρὸς τὰς τοῦ στρατεύματος, προσεκληθήσαν οἱ ἐκτελοῦντες τιαυτάς, ὅπως δηλώσωσιν εἰς τίνα τῶν δύο θέσεων προτιμῶσι νὰ παραμεινωσιν.

— Τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ κατὰ τὴν ὥραν τῶν λαϊκῶν διαλέξεων ὠμίλησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ αἰδ. Φ. Βλαχόπουλος περὶ τῆς ἐννοίας καὶ τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως.

— Ὁ Γενικὸς Πρόξενος Ἑλλάδος ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ τηλεγραφικῶς ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Λακεδαιμόνος κ. Γερμανὸς μετὰ τὸ τηλεγράφημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐδήλωσεν ὅτι τῇ 24 τρ. μ. ἔμελλε νὰ ἀπέλθῃ ἐκ Νέας Ὑόρκης διὰ Βερολίνον.

— Κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων κατήλθεν ἐκ Δημητσάνης εἰς Μεγαλόπολιν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Πολύκαρπος τὸν ὁποῖον ἐπεδέχθη μετὰ σεβασμοῦ καὶ εὐσεβείας ἡ πόλις. Μετὰ σύντομον προσφώνησιν τοῦ ἱατροῦ κ. Λαμεροπούλου ἀπήντησεν ἐκτενῶς προδιαγράφας τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε καὶ θ' ἀκολούθησεν ἐν τῇ ποιμαντορίᾳ. Κατόπιν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ, μετὰ τὴν δοξολογίαν ὠμίλησε περὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας, ἐνεποίησε δ' αἴθησιν ἢ δήλωσις αὐτοῦ ὅτι δὲν ἀποβλέπει εἰμὴ εἰς τὴν μόρφωσιν κλήρου καὶ εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἀνακαινίσιν τῆς κοινωνίας. Ἡ Α. Σ. καθ' ὅλας τὰς ἑορτὰς παρέμεινεν ἐν Μεγαλόπολει, ἐπεσκέφθη δὲ καὶ τὰς περίξ κοινότητας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Τουρκικὴ ἐφημερίς «Ἰερῆ» γράφουσα ἐν κορῷ ἄρθρῳ περὶ Κιρκασίων καὶ Ἑλλήνων, ὡς συνεργαζομένων, λέγει περὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὰ ἀκόλουθα ἀξιοσημεῖα: «Ἄν ἡ Ἑλλὰς ἐξἠκολούθη νὰ ὑποκινή τοὺς Ἑλληνας ἐναντίον μας, θὰ συμπληρώσωμεν τὴν ἡμιτελεῖ παραμείνασαν ἐν Λωζάνῃ ἐνέργειαν καὶ τότε οἱ ἐν τῇ χώρᾳ μας Ρωμηοὶ καὶ τὸ Πατριαρχεῖόν των πρέπει νὰ συντάξουν τὴν διαθήκην των. Ὅθαι τοῖς ἡτημένοις».

— Πολιτικὸς αἰχμάλωτος, Κυδωνιῶς, ἐπιστρέφας ἐσχάτως εἰς Μιτυλήνην ἀφηγγήθη περὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυδωνιῶν κ. Γρηγορίου, ὅτι ὅστος μετὰ τῶν ἱερέων αὐτοῦ ἐν ᾧ ὠδηγοῦντο ἀνυπόδητοι καὶ ῥακένδυτοι ἔξω τῆς πόλεως Κυδωνιῶν ἐφρονέθησαν ὑπὸ τῶν συνοδευόντων αὐτοὺς Τούρκων καθ' ὁδόν.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Ὀλύμπῳ Μακεδονίας Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Διονυσίου

Προκηρῶσσει ὅτι

Ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως, ἐνεργηθησομένην ἐν ὀρισθησομένῃ ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ, ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Κατερίνης

1) 400 κυβ. μέτρων οἰκοδομησίου ξυλείας ἐκ πευκῶν καὶ ἐλατῶν, ξηρῶν καὶ χλωρῶν.

2) χιλίων ζυγίων καυσόξυλων ἐκ σκλήθρων.

3) 10,000 ὀκάδων κατράμης καὶ 25,000 ὀκ. ξυλανθρακῶν ἐξ ὑπολειμμάτων τῆς ὑλοτομίας τῆς οἰκοδομητῆμου ξυλείας.

Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρίξεως ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν Ἱ. Μονῇ Ἀγ. Διονυσίου τῇ 12ῃ Ἰανουαρίου 1924.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον

Εὐγένιος Ἀργυρίου, Ἡγούμενος
Μελέτιος Παπαχριστοδούλου, Ταμίας
Αὔξηντιος Οἰκονομίδης, Σύμβουλος

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Καλαβρύτοις Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Θεοδώρων

Προκηρῶσσει ὅτι

Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς ἐνοικίωσιν τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος τῆς ὑλοτομίας 1) 40 κυβικῶν μέτρων σχαματοξυλείας ἐκ πλατάνου, 2) 8,000 ὀκ. ξυλανθρακῶν καὶ 3) 4,000 στατηρῶν ἀσβέστου ἐκ τοῦ δάσους τῆς Μονῆς «Ρετεντοῦ» τῆς Ἠλείας συμφώνως πρὸς τὸν ἐγκριθέντα Πίνακα καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1063 τοῦ ἔτους 1919 προκήρυξιν ἡμῶν.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τῇ 27 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. 10—12 π. μ. ἐν Κρεκουκίῳ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Δημοσθένους Κατσίκα.

Ὅροι ὑποχρέωσεων εὐρίσκονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ παρὰ τῷ Ἐπιστάτῃ τοῦ μετοχίου «Ρετεντοῦς», ἐνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Ἐν Ἱ. Μονῇ Ἀγ. Θεοδώρων τῇ 3 Ἰανουαρίου 1924.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον
Καλλίστρατος Σπυριδούλος
Νεόφυτος Σπυριδούλος
Πορφύριος Κουτσόπουλος

Τύποις «Φοῖνικος» Σταδίου 38, Ἀθήναι